

**Notitie : Quickscan flora en fauna ruimtelijke
ontwikkeling Van der Valk Ring-
baan Noord te Weert**

Datum : 23 maart 2017
Opdrachtgever : HMS
Projectnummer : 211x08077
Opgesteld door : Ineke Kroes
Gecontroleerd : Reinder Osinga
door

Inleiding

Er zijn plannen om een hotel met leisure voorzieningen te realiseren op een agrarisch perceel met een bedrijfsbestemming langs de A2 en de Ringbaan Noord, te Weert. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Nature 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit beschermingszones van verschillende typen (waaronder de Goudgroene en Zilvergroene natuurzones) zijn ruimtelijk vastgelegd in het POL welke is vastgesteld op 12 december 2014. De Goudgroene natuurzone vormt het netwerk aan bestaande natuurgebieden (voormalige EHS) en nieuw aan te leggen natuur en verbindingszones tussen de gebieden. De beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de Zilvergroene natuurzone. In het Provinciaal Natuurbeheerplan zijn de na te streven doelen weergegeven op het gebied van (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Stappenplan soortenbescherming

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Ten behoeve van deze quickscan heeft in februari 2017 een veldbezoek plaatsgevonden. Verder is bij dit onderzoek onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en fauna vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Daarnaast is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder

meer gebruik gemaakt van de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

Ligging van het plangebied

Het plangebied bevindt zich op een agrarisch perceel, direct naast de snelweg A2, direct ten westen van de kruising met de Ringbaan Noord in Weert. Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 179.176, Y= 365.288. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto plangebied (rood omlijnd).

Figuur 2: Topografische kaart plangebied

Huidige situatie

Het plangebied bestaat volledig uit landbouwgrond waar afgelopen zomer een akkerbouwgewas, vermoedelijk bieten of aardappel, geteeld is. Er ligt een greppel langs het plangebied. Het plangebied ligt direct naast de snelweg, grenzend aan de kruising met de Rondweg Noord. Aan de noord- en westkant liggen akkerbouwgronden en een boerderij. Aan de oostkant vormt de A2 de grens, met daarachter het dorp Nederweert. Aan de zuidkant ligt de Ringweg Noord, met daarachter een industriegebied.

De volgende afbeeldingen (o.a. afkomstig van Google maps, streetview, juli 2016) geven een impressie van de huidige staat van het plangebied.

Figuur 3: Overzicht plangebied, met op de voorgrond de akker. Foto genomen vanaf de Ringbaan Noord, richting het noorden

Figuur 4: Overzicht van het plangebied vanaf het kruispunt A2-Ringbaan Noord, met greppel langs het plangebied en de uitvoegstrook. Foto genomen richting het noordwesten.

Figuur 5. Overzicht van de akker. Foto genomen vanaf de Ringbaan Noord, met op de achtergrond de A2. Foto genomen richting het noordoosten.

Figuur 6. Plangebied, gezien vanaf de uitvoegstrook van de A2, met op de achtergrond de Ringbaan Noord. Foto genomen richting het zuidwesten.

Toekomstige (geplande) situatie

Het toekomstige plan is de realisatie van een Van der Valk hotel met leisurevoorzieningen op deze locatie. Om deze ontwikkeling te realiseren zal de akker verdwijnen. Er zal grondverzet plaatsvinden en de grond zal bouwrijp worden gemaakt.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Sarsven en de Baan ligt op 3,2 kilometer afstand. Gezien de afstand tot dit Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn significante effecten op voorhand uitgesloten (dit blijkt ook uit de uitgevoerde stikstofdepositieberekening die in het kader van het onderhavige bestemmingsplan is uitgevoerd en onderdeel uitmaakt van de bijlagen van dat plan). In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Wet natuurbescherming.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten de Goudgroene en Bronsgroene natuurzone zoals ruimtelijk vastgelegd in het POL 2014. Gezien de ligging buiten de begrensde planologische gebiedsbescherming zijn negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden uitgesloten. In de planvorming hoeft om die reden verder geen rekening gehouden te worden met planologische beschermde gebieden.

Toetsing soortbescherming

Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit een akker die in 2016 als zodanig gebruikt werd, en om die reden geen geschikte standplaats is voor beschermde vaatplanten. Gezien het ontbreken van geschikte standplaatsen binnen het plangebied, wordt het voorkomen van beschermde vaatplanten op deze plek in zijn geheel op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van steenmarter en boommarter (Wnb-andere soorten) en bever (Wnb-hrl). Echter, de akker biedt geen geschikte verblijfplaatsen of foerageergebied voor steenmarter of boommarter, wegens het ontbreken van bomen en/of schuilplaatsen. Gezien het ontbreken van geschikte watergangen is het voorkomen van de bever eveneens uitgesloten. Negatieve effecten op zwaardere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren worden hiermee uitgesloten.

Enkele algemeen beschermde grondgebonden soorten met provinciale vrijstelling kunnen in de directe omgeving van het plangebied voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen. Op het plangebied zijn geen gebouwen of bomen die mogelijk geschikt kunnen zijn als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen bomenrijen of struweel wat geschikt zou kunnen zijn als foerageergebied of vliegroute voor vleermuizen. Met de planontwikkeling gaan geen vaste rust- of verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en/of vliegroutes verloren. Negatieve effecten voor vleermuizen worden uitgesloten.

Vogels

Waarnemingen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is) zoals slechtvalk, havik, roek, huismus en gierzwaluw zijn bekend nabij het plangebied. Nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals (grote) takkennesten waar roofvogels en roek in kunnen broeden of nestlocaties van huismus of gierzwaluw zijn niet aanwezig, wegens het ontbreken van bomen.

Het plangebied is mogelijk in geringe mate geschikt als leefgebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, met name voor roofvogels. Echter, er is voor deze soorten in de omgeving genoeg leefgebied. Er verdwijnt door deze ingreep geen essentieel leefgebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. De gunstige staat van instandhouding van deze vogelsoorten komt door de ingreep niet in gevaar.

Met de planontwikkeling gaat geen essentieel leefgebied verloren van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Negatieve effecten voor vogels met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Door werkzaamheden in de directe omgeving van begroeiing en bomen kan verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels sterk verminderd.

Met de planontwikkeling gaat geen leefgebied verloren van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Negatieve effecten voor vogels met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Negatieve effecten op vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën zijn hiermee op voorhand uitgesloten. Uit het plangebied en/of omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën of reptielen. Gezien het intensieve beheer van de akker, en de drukke wegen er pal naast, kan gesteld worden dat het plangebied

een ongeschikt habitat is voor amfibieën en reptielen. Negatieve effecten op strenger beschermde soorten amfibieën en reptielen worden hiermee op voorhand uitgesloten.

Binnen het plangebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (Wnb-andere soorten met provinciale vrijstelling).

Voor deze soorten geldt een algemene provinciale vrijstelling van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelde diersoorten. Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelde diersoorten vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusie en aanbevelingen

- Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vissen, reptielen, amfibieën en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- Binnen het plangebied zijn mogelijk broedende vogels te verwachten in de aanwezige bomen, en overige begroeiing. Door werkzaamheden in de buurt van opgaande houtige begroeiing buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op de locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels sterk verminderd.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Voor vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën en ongewervelden zijn er geen specifieke maatregelen nodig. Voor aanvang van de aanlegwerkzaamheden in het plangebied zal zekerheidshalve nog een veldbezoek door een ecooloog plaatsvinden om uit te sluiten dat mogelijk aanwezige soorten zullen worden verstoord.